

SẢN XUẤT HÀNH TÍM HÀNG HÓA BỀN VỮNG
TRÊN VÙNG ĐẤT GIỒNG CÁT Ở VĨNH CHÂU, SÓC TRĂNG

GLOBAL ENVIRONMENT FACILITY
INVESTING IN OUR PLANET

*Empowered lives.
Resilient nations.*

SẢN XUẤT HÀNH TÍM HÀNG HÓA BỀN VỮNG

trên vùng đất giống cát ở Vĩnh Châu, Sóc Trăng

Năm thực hiện dự án:

7/2015 đến 9/2017

Mã số dự án:

VNM/SGP/OP5/Y4/STAR/2014/06

Địa điểm thực hiện:

Phường 2, thị xã Vĩnh Châu, Tỉnh Sóc Trăng.

Tổ chức thực hiện:

Hội LHPN thị xã Vĩnh Châu, tỉnh Sóc Trăng

Đối tượng hưởng lợi:

Các hộ dân ở 3 khóm Cà Lăng A, Vĩnh Bình và Cà Săng,
Phường 2, thị xã Vĩnh Châu, tỉnh Sóc Trăng

Kinh phí dự án	VND	USD
Kinh phí do GEF SGP tài trợ	1.017.360.000	48.000
Kinh phí đối ứng của cộng đồng	1.115.280.000	52.620
Kinh phí đối ứng của HPN	120.000.000	5.662
UBND phường/thị xã	223.060.000	10.524
Tổng kinh phí dự án	2.465.700.000	1116.806

MỎ ĐẦU

Hành tím là loại nông sản chủ lực của vùng đất Vĩnh Châu, Sóc Trăng. Hiện nay, diện tích canh tác hành tím ở thị xã Vĩnh Châu lên tới hơn 6.000 ha. Mỗi năm, bà con trồng liên tục 3-4 vụ, tập trung vào mùa khô, sử dụng nguồn nước tưới chủ yếu là nước ngầm. Những năm gần đây, do ảnh hưởng của biến đổi khí hậu, tình trạng khan hiếm nước tưới ngày càng gay gắt, các biện pháp cung cấp nước hợp lý cho cây trồng đang được các địa phương quan tâm triển khai.

Dự án “Tiếp tục hoàn thiện và chuyển giao các mô hình canh tác sử dụng tài nguyên đất, nước hiệu quả để duy trì sản xuất hành tím hàng hóa bền vững trên vùng đất giồng cát ở Vĩnh Châu, Sóc Trăng” do Quỹ Môi trường Toàn cầu (GEF) tài trợ thực hiện giai đoạn 2 (2015-2017) tiếp theo dự án CBA Vĩnh Châu giai đoạn 1 (2010-2012) tiếp tục thử nghiệm các biện pháp canh tác tổng hợp nhằm hoàn thiện và chuyển giao nhân rộng Mô hình canh tác hành tím tiết kiệm nước tưới và Mô hình ứng dụng chế phẩm vi sinh trong sản xuất phân hữu cơ sinh học bón bổ sung bồi dưỡng và cải thiện đất trồng, giúp duy trì sản xuất hiệu quả các cây màu luân canh trên đất giồng cát Vĩnh Châu trước tác động của hạn hán, xâm nhập mặn và suy giảm mực nước ngầm do tác động của BĐKH.

BỐI CẢNH VÀ MỤC TIÊU DỰ ÁN

Phường 2 là một trong những xã, phường thuần nông nằm ở phía Đông của thị xã Vĩnh Châu, cách trung tâm thị xã vào khoảng 7 km. Dân số toàn Phường là 22.344 người thuộc 5.282 hộ, trong đó người Khmer chiếm 75,04% số dân, hộ nghèo chiếm 34,44%. Phương kế sinh nhai của người dân Phường 2 chủ yếu là các cơ cấu luân canh chuyên màu, lúa – màu, cây ăn quả,... chiếm khoảng 50% và nuôi trồng thủy sản chiếm gần 50%.

Diện tích đất sản xuất các mô hình luân canh chuyên màu và lúa-màu của Phường 2 là 3.200 ha, trong đó đất trồng đất trồng hành tím là 1.200 ha, chiếm gần 40% diện tích. Nước tưới cho các cây trồng luân canh chủ yếu là nước ngầm trong mùa nắng và nước mưa tưới cho lúa vào mùa mưa.

Biến đổi khí hậu ảnh hưởng trực tiếp và gián tiếp đến nguồn tài nguyên nước. Nguồn nước mặt khan hiếm trong mùa khô gây hạn hán, và quá dư thừa trong mùa mưa gây ngập úng. Nguồn nước ngầm bị suy giảm và thoái hóa đất trở nên nghiêm trọng do ảnh hưởng của khô hạn và xâm nhập mặn đến năng suất các loại cây trồng chính và thu nhập của nông dân Phường 2, thị xã Vĩnh Châu.

Tập quán canh tác của nông dân trong vùng chủ yếu khai thác tối đa tiềm năng đất, nước mà ít lưu ý đến việc chăm bón, cải tạo, phục hồi và sử dụng hợp lý tài nguyên thiên nhiên. Phần lớn nông dân sử dụng hóa chất nông nghiệp như phân bón vô cơ, thuốc bảo vệ thực vật hóa học, ít bổ sung phân hữu cơ làm cho đất bị suy kiệt dinh dưỡng trong điều kiện hạn hán, xâm nhập mặn và suy thoái đất của vùng ven biển.

Năm 2015, Chương trình GEF – SGP đã hỗ trợ Dự án “Tiếp tục hoàn thiện và chuyển giao các mô hình canh tác sử dụng tài nguyên đất, nước hiệu

quả để duy trì sản xuất hành tím hàng hóa bền vững trên vùng đất giồng cát ở Vĩnh Châu, Sóc Trăng” triển khai ở 3 ấp Cà Săng, Cà Lăng A và Vĩnh Bình trên cơ cấu luân canh cây trồng hành tím - rau màu khác - lúa thơm/lúa trung mùa/lúa cao sản chịu hạn, mặn. Loại rau màu khác phổ biến là củ cải trắng, đậu xanh, và ớt.

Dự án có mục tiêu là góp phần giảm thiểu tác động bất lợi của biến đổi khí hậu và tăng cường khả năng thích ứng với hạn hán, xâm nhập mặn, thoái hóa đất và suy giảm mực nước ngầm thông qua áp dụng các mô hình canh tác sử dụng tài nguyên đất, nước và đa dạng sinh học, áp dụng các biện pháp kỹ thuật tổng hợp hiệu quả để chuyển giao và nhân rộng các Mô hình đã thử nghiệm thành công tại vùng dự án, góp phần duy trì bền vững sản xuất hành tím hàng hóa và các cây màu chuyên canh ở vùng đất giồng cát của Vĩnh Châu, Sóc Trăng.

CÁC HOẠT ĐỘNG VÀ SÁNG KIẾN CHÍNH

CÁC HOẠT ĐỘNG CHÍNH

01

Nâng cao nhận thức và hiểu biết về tác động của biến đổi khí hậu (BĐKH), hạn hán, xâm nhập mặn, thoái hóa đất và suy giảm mực nước ngầm đối với sản xuất và sinh kế của người dân Phường 2, Vĩnh Châu.

02

Nâng cao năng lực canh tác và sử dụng tài nguyên đất, nước và đa dạng sinh học cho nông dân và cộng đồng người Khmer lồng ghép hoạt động thích ứng với BĐKH và giảm nhẹ tác động bất lợi của BĐKH với sản xuất và sinh kế của người dân ở Vĩnh Châu.

03

Trình diễn các Mô hình canh tác áp dụng các biện pháp kỹ thuật quản lý đất bền vững, sử dụng nước ngầm tiết kiệm (10 -12%), canh tác hành tím hàng hóa an toàn và hiệu quả (gia tăng lợi nhuận 10-15%). Xây dựng mô hình tái sử dụng phế phụ phẩm của cây hành tím, và các nguồn hữu cơ tại chỗ khác.

04

Tổng kết, đánh giá kết quả Mô hình. Đúc kết bài học kinh nghiệm. Đề xuất các Mô hình canh tác thích ứng. Hoàn thiện các qui trình và chuyển giao, nhân rộng tại địa phương.

CÁC GIẢI PHÁP VÀ SÁNG KIẾN CHÍNH

A

Triển khai mô hình 1A canh tác hành tím tiết kiệm nước tưới 2015-2016 và 2016-2017, có 15 thành viên tham gia thực hiện (5TV/1 khóm).

B

Mô hình thí điểm 2A tưới nấm Trichoderma giảm phân hóa học cho đậu xanh xuân hè 2016, 2017, có 15 thành viên tham gia thực hiện (5TV/1 khóm).

C

Mô hình thí điểm 2B ủ tàn dư động thực vật với nấm Trichoderma thành phân hữu cơ bón cho ruộng màu vụ Xuân Hè 2016, 2017, có 15 thành viên tham gia thực hiện (5TV/1 khóm).

D

Mô hình 1B canh tác hành tím giống phủ bạt 2016, 2017, có 15 thành viên tham gia thực hiện (5TV/1 khóm). Mô hình này ở vụ mùa năm 2016 chỉ có 10 TV ở khóm Cà Săng tham gia.

E

Thực hiện các mô hình nhân rộng hành mùa 2015-2016 và 2016-2017, vụ màu xuân hè 2016 - 2017, vụ lúa hè Thu 2016 - 2017 cho 45 thành viên, diện tích thực hiện 30 ha/vụ. Mô hình đã thử nghiệm thành công ở giai đoạn 1 với số vốn hỗ trợ 180.480.000đ.

CÁC KẾT QUẢ VÀ TÁC ĐỘNG

Tóm tắt kết quả đạt được của dự án

Dự án đã thực hiện trên **187,42 ha đất** ở Phường 2, thị xã Vĩnh Châu chiếm 5,85% diện tích đất lúa – màu của Phường 2 (3.200 ha đất), các hoạt động canh tác thích ứng với BĐKH với các cơ cấu luân canh cây trồng và biện pháp canh tác phù hợp nhằm hạn chế ảnh hưởng của hạn hán, xâm nhập mặn và thoái hóa đất. Quy trình kỹ thuật dự án áp dụng đã lan tỏa khoảng 15,7% (diện tích có canh tác hành tím ở Phường 2 là 1.200ha) khi trình diễn thành công các mô hình.

Dự án đã thử nghiệm **8 vụ mô hình thí điểm** và **5 vụ mô hình nhân rộng thích ứng** với các biện pháp canh tác có hiệu quả trong điều kiện đất bị suy thoái do hạn hán, xâm nhập mặn, bảo vệ và sử dụng bền vững tài nguyên đất, bảo vệ và sử dụng bền vững tài nguyên đất với **71 hộ tham gia** và đang tiếp tục mở rộng qui mô áp dụng và **nhân rộng canh tác hành tím an toàn theo tiêu chuẩn VietGAP tại Phường 2 và các xã, phường lân cận như Vĩnh Hải, Lạc Hòa, Vĩnh Phước.**

▶▶ CÁC TÁC ĐỘNG

Về môi trường

Việc tiếp tục ứng dụng các biện pháp canh tác tổng hợp đã được thử nghiệm thành công trong giai đoạn 2010-2012, phát huy các bài học kinh nghiệm về phương pháp bón phân hiệu quả cho hành tím và bổ sung phân hữu cơ sinh học, giảm lượng phân hóa học đã giúp ngăn ngừa suy thoái đất do hạn hán, xâm nhập mặn, bảo vệ và sử dụng bền vững tài nguyên đất, nước. Đồng thời thực hiện các mô hình thí điểm thực hiện các giải pháp kỹ thuật thử nghiệm trồng hành tím phủ bạt để tiết kiệm nước tưới và mô hình tái sử dụng phế phụ phẩm của cây hành tím và các cây màu khác thành phân hữu cơ đã góp phần cải tạo đất, bảo vệ môi trường canh tác bền vững trong điều kiện hạn, mặn, suy thoái đất và suy giảm mực nước ngầm ở Vĩnh Châu.

Các mô hình của dự án đã lựa chọn và áp dụng thành công các giải pháp kỹ thuật tăng khả năng thích ứng của cây trồng với tác động bất lợi của BĐKH, đồng thời kết hợp hài hòa giữa ứng dụng khoa học kỹ thuật với tri thức bản địa của nông dân, giữa lợi ích kinh tế và bảo vệ môi trường giúp tăng cường hiệu quả sử dụng đất, nước, và kỹ thuật trồng trọt phù hợp cho địa phương.

Qua các giải pháp kỹ thuật áp dụng trong các mô hình đã thực sự trở thành giải pháp canh tác thích ứng cho nông dân Vĩnh Châu trước tác động bất lợi của BĐKH, giúp nông dân giảm nhẹ thiệt hại, hạn chế rủi ro, giải quyết bền vững sinh kế trong cộng đồng, góp phần giải quyết vấn đề tiết kiệm nước tưới cho cây màu trong điều kiện hạn hán ngày càng gia tăng, sâu bệnh giảm, nên người dân đã hạn chế được việc sử dụng thuốc trừ sâu và biết tận dụng phế thải từ cây hành tím, phần của gia súc, gia cầm để ủ phân, từ đó đã hạn chế rất lớn việc gây ô nhiễm môi trường.

Về kinh tế

Lợi nhuận của các mô hình:

- Mô hình hành tím thương phẩm đạt **trung bình 120.000.000đồng/ha** cao hơn **20.000.000đồng/ha** so với bên ngoài mô hình (100.000.000đồng/ha).
- Mô hình hành tím giống đạt **trung bình 98.000.000đồng/ha** cao hơn **14.000.000đồng/ha** so với bên ngoài mô hình.
- Mô hình đậu xanh đạt **trung bình 10.4000.000đồng/ha** cao hơn **3.900.000đồng/ha** so với bên ngoài mô hình (6.500.000đồng/ha).

Về vốn hỗ trợ phát triển cộng đồng:

Ban điều hành (BDH) đã triển khai thực hiện có hiệu quả để duy trì các mô hình thử nghiệm đạt hiệu quả ở giai đoạn 1 của dự án và nhân rộng ra các hộ nông dân khác, đặt biệt quan tâm hỗ trợ cho hội viên phụ nữ. Trong suốt 30 tháng triển khai dự án, với tổng số vốn 160.630.000 đồng, **dự án đã thực hiện được 3 vòng cho vay hỗ trợ được 100 lượt hộ dân**. Trong đó, **vay vòng 1 thu hồi được 89%**, **vay vòng 2 thu hồi được 100%** và **vay vòng 3 thu hồi được 53%**. Vay vòng 3 thu hồi chậm là do ảnh hưởng của thời tiết cực đoan trong năm 2017, gây thiệt hại vùng hành nông dân vẫn chưa khắc phục được. Hiện tại Hội phụ nữ đang phối hợp chặt chẽ với chính quyền Phường 2 để thực hiện công tác thu hồi vốn.

“

Từ sự hiểu rõ tác động của BĐKH ảnh hưởng đến sản xuất nông nghiệp người dân đã có những hành động tích cực đối với việc bảo vệ nguồn tài nguyên thiên nhiên; Người dân được nâng cao kiến thức, được hướng dẫn những kỹ thuật sản xuất mới thích ứng với biến đổi khí hậu để áp dụng vào sản xuất trên đồng ruộng của mình. Biết tiết kiệm nước tưới, tăng tính an toàn trong sản xuất. Góp phần đa dạng hóa các mô hình sản xuất nhằm thực hiện hiệu quả kế hoạch thực hiện tái cơ cấu nông nghiệp ở địa phương.

”

Về xã hội

Dự án đã nâng cao nhận thức, năng lực tổ chức và năng lực kỹ thuật của cộng đồng, các ban ngành và chính quyền địa phương trong việc bảo tồn và phát triển nguồn tài nguyên thiên nhiên ở địa phương, dự án đã đào tạo cho **545 lượt người**; trong đó có **33,78% là nữ**.

Dự án đã tác động đến sự phát triển của tổ chức Hội Liên hiệp phụ nữ thị xã, của địa phương và cộng đồng vùng dự án, hỗ trợ cho Hội Liên hiệp phụ nữ phát triển tổ chức, nhất là công tác vận động phụ nữ vào tổ chức Hội vì thông qua việc đầu tư từ dự án đã thu hút phụ nữ tham gia Hội ngày càng đông. Thông qua các hoạt động của dự án đã giúp Hội phụ nữ nâng cao năng lực chuyên môn trong việc lập kế hoạch, tổ chức triển khai thực hiện, báo cáo tiến độ, báo cáo tài chính qua đó nâng cao năng lực của tổ chức Hội trong việc triển khai các dự án khác như: phụ nữ tiết kiệm giúp nhau xóa đói, giảm nghèo, vận động phòng chống các tệ nạn xã hội... giúp chị em nâng cao kiến thức trồng trọt như kỹ thuật trồng hành tím, đậu xanh, ... Phát triển khả năng tổ chức điều hành, quản lý các dự án cộng đồng, đặc biệt là dự án thích ứng với biến đổi khí hậu dựa vào cộng đồng. Qua việc triển khai các hoạt động, cũng đã giúp các hội viên tiếp cận với công nghệ thông tin trong việc xử lý công việc.

Hỗ trợ về vốn vay và các chính sách về giống, giá vật tư nông nghiệp, ... tạo điều kiện cho nông dân sản xuất mang lại hiệu quả cao.

Nông dân được hỗ trợ kinh phí trực tiếp cũng như vốn xoay vòng để thực hiện mô hình nhân rộng đã góp phần giúp người dân giảm chi phí sản xuất, đồng thời hiệu quả mà mô hình đem lại đã giúp tăng lợi nhuận, giúp người dân vượt qua khó khăn.

Mô hình trình diễn của dự án góp phần đáng kể vào việc nâng cao nhận thức của người dân trong việc chọn giải pháp thích ứng nhất, loại cây trồng thích hợp nhất để canh tác trong điều kiện BĐKH ngày càng gia tăng, cải thiện độ phì nhiêu đất, giảm áp lực sâu bệnh, giảm chi phí sản xuất, nâng cao năng suất cây trồng, tăng thu nhập cho nông dân, cải thiện đời sống và phương kế sinh nhai của cộng đồng.

“

Kết quả mô hình đã giúp nông dân ngày càng có ý thức tốt hơn về tiết kiệm nước cho cây trồng cũng như sản xuất hành tím hàng hóa theo tiêu chuẩn VietGAP, vừa góp phần bảo vệ môi trường vừa giúp nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên đất, nước bền vững.

”

Về chính sách

Dự án góp phần thực hiện mục tiêu “Tái cơ cấu ngành nông nghiệp theo hướng gia tăng giá trị nông sản hàng hóa và phát triển bền vững (theo Nghị Quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ thị xã Vĩnh Châu nhiệm kỳ 2015-2020). Tác động đến cơ cấu sản xuất vùng hành giúp tỉnh và thị xã tạo ra cơ chế phát triển vùng sản xuất hành theo hướng an toàn hơn như: cơ chế khuyến khích người dân sử dụng phân hữu cơ, vì sinh để hạn chế thuốc Bảo vệ thực vật và phân hóa học. Định hướng phát triển nhân rộng mô hình ủ phân hữu cơ từ phế phẩm cây hành để cải thiện chất lượng đất, giảm ô nhiễm môi trường.

Dự án có tác động tích cực đến công tác xóa đói giảm nghèo thông qua duy trì ổn định sinh kế, đặc biệt duy trì canh tác ổn định cây hành tím – là cây trồng truyền thống lâu năm của đồng bào dân tộc Khơ-me trong bối cảnh khô hạn, xâm nhập mặn, suy giảm mực nước ngầm do tác động của BĐKH.

Các thành viên tham gia thực hiện các mô hình được thụ hưởng rất nhiều lợi ích, từ việc được dự án hỗ trợ giống, phân bón, màng phủ nông nghiệp.... Đặc biệt được dự án thường xuyên tập huấn kỹ thuật và tổ chức họp cộng đồng, hội thảo đánh giá, hội thảo đầu bờ và chia sẻ kinh nghiệm, qua đó đã giúp người dân địa phương có ý thức cao hơn trong việc canh tác các loại cây thích hợp, đạt năng suất và hiệu quả cao, giảm chi phí và tăng lợi nhuận, giúp gia đình họ được cải thiện hơn trong đời sống kinh tế.

“

Dự án được triển khai thực hiện trên địa bàn có đông đồng bào dân tộc Khmer, đời sống còn nhiều khó khăn, trình độ văn hóa hạn chế nên các hoạt động của dự án đã góp phần vào việc thực hiện chính sách hỗ trợ phát triển sản xuất, nâng cao năng lực áp dụng những tiến bộ KHKT vào trồng trọt, nâng cao mức sống cho người dân tộc thiểu số.

”

TÍNH BỀN VỮNG VÀ LAN TỎA CỦA DỰ ÁN

01 Người dân đã có ý thức cao hơn trong việc canh tác các loại cây thích hợp, hạn chế sử dụng nguồn nước một cách lãng phí, đặc biệt là nguồn nước ngầm hiện nay trên địa bàn thị xã Vĩnh Châu nói chung, phường 2 nói riêng hầu như bị ảnh hưởng rất lớn của biến đổi khí hậu, mỗi năm đều tụt xuống từ 20 – 40 cm, nên họ đã tham gia tích cực vào dự án, thấy được trách nhiệm và quyền lợi của mình khi tham gia dự án, thực hiện đầy đủ các khoản giao vệc khi được tập huấn và tham gia xây dựng mô hình.

02 Từ sự nhận thức rõ hơn về những nguy hại và những ảnh hưởng xấu của biến đổi khí hậu, thành viên tham gia dự án nói riêng và cộng đồng nói chung có những hoạt động thích ứng như: sử dụng các loại thuốc bảo vệ môi trường, giảm những loại thuốc bảo vệ thực vật không cần thiết, giúp cho cây trồng đạt năng suất cao và tăng lợi nhuận. Cộng đồng tự tập hợp người sản xuất, hỗ trợ nhau mở rộng mô hình từ dự án, áp dụng kỹ thuật tăng cường hiệu quả sản xuất, phát triển kinh doanh, mở rộng thị trường tiêu thụ. Diện tích sản xuất hành tím an toàn theo hướng sinh học ngày càng được mở rộng.

03 Dự án tiếp tục được triển khai và thực hiện rất phù hợp với nguyện vọng chính đáng của cộng đồng dân cư và chương trình mục tiêu phát triển kinh tế của UBND thị xã Vĩnh Châu trong việc đẩy mạnh công tác ứng dụng khoa học kỹ thuật kết hợp với kinh nghiệm truyền thống, áp dụng các biện pháp tổng hợp theo hướng thích ứng với điều kiện đất trồng bị thoái hoá do bị hạn hán và xâm nhập mặn của địa phương. Dự án đã hỗ trợ cho cộng đồng và có ảnh hưởng không nhỏ đến việc giảm thiểu những tác động do hạn và xâm nhập mặn đối với sinh kế của người dân; Giúp người dân hiểu biết và nâng cao năng lực về thích ứng với hạn hán và mặn hoá đồng ruộng; Góp phần bảo vệ môi trường, sử dụng bền vững tài nguyên thiên nhiên, phát triển kinh tế và giảm nghèo tại địa phương.

04 Dự án triển khai thực hiện đáp ứng nhu cầu cần thiết của địa phương là điều kiện thuận lợi để duy trì và nhân rộng các mô hình thí điểm thành công; và hiện tại các mô hình đã được áp dụng tại các xã Vĩnh Hải, xã Lạc Hòa và Phường Vĩnh Phước, thị xã Vĩnh Châu là những địa phương có điều kiện sản xuất như Phường 2.

05 Kết quả của dự án cũng là cơ sở cho thị xã, tỉnh và Sở NN và PTNT có định hướng trong việc lập kế hoạch ứng phó với BĐKH và quy hoạch tổng thể sản xuất trồng trọt cho cả tỉnh nói chung và những vùng chịu nhiều ảnh hưởng của BĐKH

BÀI HỌC KINH NGHIỆM

Dự án đã kết hợp những kinh nghiệm truyền thống với khoa học kỹ thuật hiện đại, rất phù hợp với nguyện vọng của người dân và kế hoạch phát triển kinh tế xã hội của UBND thị xã Vĩnh Châu, đẩy mạnh công tác ứng dụng khoa học kỹ thuật kết hợp với kinh nghiệm truyền thống, áp dụng các biện pháp canh tác tổng hợp theo hướng sử dụng tài nguyên đất, nước và đa dạng sinh học hiệu quả để duy trì sản xuất hành tím hàng hóa và các cây màu luân canh bền vững trên vùng đất giồng cát đặc thù của vùng ven biển Sóc Trăng.

Các hoạt động điều tra, khảo sát, quy hoạch cũng như những khuyến nghị về chính sách đều có sự tham gia của cộng đồng và có sự tham vấn đầy đủ ý kiến của cộng đồng. Kiến thức truyền thống, tập quán sản xuất của cộng đồng dân tộc Khmer và Hoa, đặc biệt là phụ nữ được chú trọng đầy đủ trong quá trình thiết kế và thực hiện các nội dung của mô hình.

Dự án thích ứng với BĐKH dựa vào cộng đồng, ngoài mục tiêu góp phần xóa đói giảm nghèo, giải quyết bền vững sinh kế, bảo vệ môi trường và tài nguyên, phát triển cộng đồng, quản lý thiên tai trong bối cảnh BĐKH – còn giải quyết đồng thời tác động tiêu cực của phát triển và BĐKH, tác động trước mắt và lâu dài – phát huy tri thức truyền thống và chuyển giao tiến bộ kỹ thuật mới – kết hợp sử dụng hiệu quả nhiều nguồn kinh phí để thích ứng hiệu quả, đồng thời nâng cao vai trò của các tổ chức dân sự và người dân tại địa phương tham gia trong các dự án thích ứng.

Khâu tổ chức thực hiện đồng bộ, được GEF quan tâm, chính quyền và cộng đồng ủng hộ. BDH và nhóm chuyên gia phối hợp thực hiện tốt dẫn đến hiệu quả dự án đạt cao. Các bên liên quan đều phải thống nhất chung một ý chí và quyết tâm cao, làm tốt trách nhiệm của mình.

Sự hỗ trợ về tài chính của Quỹ phát triển cộng đồng của dự án là nhân tố kích hoạt và thu hút sự quan tâm của cộng đồng trong phát triển các mô hình canh tác thích ứng phát triển bền vững.

Dự án bố trí cán bộ ngành địa phương tham gia vào Ban điều hành và Nhóm chuyên gia có trình độ chuyên môn, quản lý phù hợp. Năng lực tổ chức quản lý của các thành viên nhóm chuyên gia, nhóm cán bộ tăng cường cấp tỉnh, cấp thị xã, và Phường được cải thiện rất nhiều thông qua các hoạt động tập huấn, huấn luyện đồng ruộng, tham quan, hội thảo ... nông dân tham gia dự án được tăng cường hiểu biết và nhận thức về BĐKH, nâng cao năng lực canh tác bền vững.

Tổ chức thực hiện, quản lý dự án tốt, sâu sát và góp phần bình đẳng giới tại địa phương với cộng đồng dân tộc Khmer chiếm đa số. Tổ chức tư vấn có uy tín trong vùng và cả nước, có trình độ chuyên môn cao, giải quyết các vấn đề trong thực tiễn sản xuất và thích ứng với BĐKH nhạy bén, kịp thời.

Dự án đã tạo sự tin tưởng, hỗ trợ về nhiều mặt của chính quyền địa phương, đặc biệt là sự hưởng ứng của cấp cơ sở như các tổ chức Hội phụ nữ, Hội Nông dân, UBND Phường 2, UBND thị xã Vĩnh Châu, tạo được mối liên kết – tham gia hiệu quả giữa các bên. Cộng đồng tham gia tích cực, chủ động, nhiệt tình và tuân thủ những quy định của dự án.

Những tồn tại cần khắc phục

- Do tính chất đặc thù của Vĩnh Châu, hầu hết nông dân đều là người dân tộc Khmer, trình độ văn hóa còn thấp nên hạn chế trong việc tiếp thu và áp dụng các tiến bộ kỹ thuật trong các mô hình thí điểm, cần sự hỗ trợ và kiểm tra đôn đốc thường xuyên của cán bộ hiện trường và chuyên gia.
- Tính bền vững của Mô hình hành tím giống phủ bạt mùa mưa phụ thuộc nhiều vào điều kiện thời tiết và địa hình, do đó cần lưu ý đến việc phát triển Mô hình này ở diện tích đất cao ráo cũng như phải có hệ thống tiêu thoát nước nội đồng tốt.
- Công tác báo cáo, tổng kết đáng giá rút kinh sau khi hoàn thành các mục tiêu dự án còn chậm, chưa đúng tiến độ kế hoạch dự án đã đề ra.

• Thành công của dự án trong thời gian qua, là nhờ đã xác định đúng vấn đề cần giải quyết, phù hợp với yêu cầu thực tế của địa phương, nhất là đáp ứng được những yêu cầu cấp thiết của người dân. Kỹ thuật của dự án có kế thừa kết quả thử nghiệm thành công ở giai đoạn 1 và các mô hình ở giai đoạn 2 trên cơ sở cải thiện tri thức bản địa, không phức tạp dễ chuyển giao, phát triển nhân rộng.

• Dự án đã thực sự thành công tại địa bàn phường 2. Hiệu quả mang lại cho cộng đồng là nhận thức của họ về thích nghi với biến đổi khí hậu và thời tiết thay đổi bất thường được nâng lên. Kết quả của dự án đã được Sở, ngành tỉnh, Chính quyền, Phòng Kinh tế thị xã, chính quyền cơ sở và cộng đồng đánh giá cao.

• Các thành viên Ban điều hành, Nhóm chuyên gia đều là những cán bộ có uy tín, giàu kinh nghiệm thực tiễn, tạo được mối liên kết chặt chẽ với các Sở ngành tỉnh, với Chính quyền, các ngành thị xã, Phường và cộng đồng, tạo thuận lợi cho công tác quản lý, điều hành, nhân rộng kết quả dự án trong thời gian tới.

• Để duy trì, nhân rộng các mô hình thử nghiệm thành công cần phải có nguồn hỗ trợ sản xuất, chuyển giao khoa học kỹ thuật mới, các nguồn hỗ trợ từ Chính quyền, các ngành chuyên môn để nhân rộng phát triển bền vững các mô hình đạt hiệu quả cao.

HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ THỊ XÃ VĨNH CHÂU, TỈNH SÓC TRĂNG

Địa chỉ liên lạc: Đường Nguyễn Huệ, Khóm I, Phường I,
thị xã Vĩnh Châu, tỉnh Sóc Trăng

ĐT: (079) 3861254 | **Email:** hoilienhiepphunuhvc@gmail.com

CHƯƠNG TRÌNH TÀI TRỢ CÁC DỰ ÁN NHỎ CỦA QUỸ MÔI TRƯỜNG TOÀN CẦU

304 Kim Mã, Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam

ĐT: (+84) 24 3850 0150 | **Email:** gef-sgp-vietnam@undp.org

Website: www.undp.org | www.sgp.undp.org